

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - De Verrekijker te Beveren

	Hoofdstructuur	bao
	Instellingsnummer	11511
	Instelling	Vrije Basisschool - De Verrekijker
directeur		Hilde VAN PUYMBROECK
adres		Sint-Laurentiusstraat 17 9130 VERREBROEK
telefoon		03-773.52.39
fax		03-773.52.39
e-mail		vbsverrebroek@telenet.be
website/URL		www.vbsverrebroek.be
	Bestuur van de instelling	964072 - Kath. Scholen Wase Polders te KIELDRECHT
adres		Kreek 1 - 9130 KIELDRECHT
	Scholengemeenschap	123224 - KB Melsele Kieldrecht Verrebroek te MELSELE
adres		Sint-Elisabethstraat 62 - 9120 MELSELE
	CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT- NIKLAAS
adres		Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	15/11/2010, 16/11/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	16/11/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	07/12/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Luc Kyot
	Teamleden	Walter Andries

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	6
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	6
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	7
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	8
4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
4.5 Lager onderwijs: muzische vorming	9
4.6 Lager onderwijs: leren leren	10
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
5.1 Personeelsbeheer	11
5.2 Professionalisering	11
5.3 Materieel beleid	12
5.4 Welzijn	12
5.5 Curriculum	12
5.6 Begeleiding	12
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
7.1 Wat doet de school goed?	14
7.2 Wat kan de school verbeteren?	14
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	16
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De school kan aan de hand van gestandaardiseerde toetsen en van de resultaten van externe toetsen aantonen dat het merendeel van de leerplandoelen/eindtermen voor Nederlands bereikt worden. Leren leren krijgt in alle klassen aandacht. Momenteel wordt gewerkt aan een leerlijn, maar de realisatie ervan kan vlugger dan gepland.

Uit de resultaten en bevindingen in het eerste leerjaar blijkt dat de kleuters degelijk worden voorbereid.

De kleuterjuffen werken nauw samen en via regelmatig overleg bouwen zij aan een gradueel aanbod binnen de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie.

In de lagere afdeling doet het team een beroep op onderwijsleerpakketten om de leerplandoelen voor Nederlands te realiseren. Het leerdomein “spreken” komt weinig doelgericht aan bod.

Binnen de kleuterafdeling is er de nodige aandacht voor de taalontwikkeling. Het team houdt rekening met de nog beperkte instroom van kleuters die geen Nederlands praten en past de klaswerking aan. De ondersteuning onder de vorm van extra lestijden is gering in vergelijking met wat binnen de lagere afdeling georganiseerd wordt.

In de kleuterafdeling worden de vorderingen van de kleuters zeer nauwgezet bijgehouden. In de lagere afdeling worden voornamelijk de gegevens van de meer cognitieve leergebieden bijgehouden in het leerlingvolgsysteem. Recent wordt meer aandacht besteed aan de ontwikkeling van de leerlingen bij muzische vorming. Het beeld dat aan de ouders wordt bezorgd via het schoolrapport is voor een aantal leergebieden weinig ontwikkelingsgericht.

De hulp aan kinderen met problemen wordt goed aangepakt. Er wordt vertrokken van een beginsituatie gebaseerd op toetsen en/of de observaties van de klastitularis. Een hulptraject wordt afgesproken en dit wordt zorgvuldig genoteerd zodanig dat een evaluatie mogelijk wordt. De school voorziet in klasinterne en -externe hulp. De coördinatie van het zorgbeleid wordt per niveau opgesplitst.

Onder impuls van het schoolbeleid wordt de expertise van het team bevorderd. Daarbij wordt onder andere een beroep gedaan op de pedagogische begeleidingsdienst. Zo wordt in de kleuterafdeling werk gemaakt van het op elkaar afstemmen van activiteiten met de ontwikkelingsaspecten en de leerplandoelen. Concrete en operationele lesdoelen worden niet meer genoteerd, waardoor een evaluatie van de activiteit moeilijk is.

Het aanstellen van een interne coach voor de verdere implementatie van het leergebied muzische vorming biedt mogelijkheden om de teameigen beroepservaringen te verhogen. Bij een vorige doorlichting werd voor de school een tekort vastgesteld in verband met het GOK-beleid. Onder impuls van de directie en met de inzet van het team werd dit tekort geremedieerd. Voor de lagere afdeling werden tekorten vastgesteld voor de leergebieden muzische vorming en wereldoriëntatie. Via een prioriteitenplanning, aangepaste nascholingen en persoonlijke inspanningen wordt gestreefd naar het wegwerken van deze tekorten tegen 1 september 2011.

De directie, in dienst sedert 1 september 2009, heeft op korte tijd het vertrouwen van het team verkregen. Zij levert samen met de leerkrachten de nodige inspanningen om een kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De vorige doorlichting vond plaats in juni 2008 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies tot 1 september 2011. Op het ogenblik van deze doorlichting wordt daarom onderzocht hoever de instelling gevorderd is met het remediëren van haar tekorten.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands

wereldoriëntatie

muzische vorming

leren leren

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- recente directiewissel
- stagnatie leerlingpopulatie na periode van daling

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststelling

- Bij de themaplanning steunen de leerkrachten voornamelijk op de ontwikkelingsaspecten zoals die voorkomen in het Ontwikkelingsplan van het katholiek onderwijs. Tevens selecteren zij daarbij leerplandoelen van het leergebied Nederlands. Subdoelen onder de vorm van concrete en operationele lesdoelen worden niet meer genoteerd.
- Binnen de GOK-acties werden doelenfiches opgesteld van vaste en frequent voorkomende activiteiten.
- Het team stelde een begrippenlijst (gekoppeld aan de kleuterleeftijd) op die wordt geturfd per thema. Het bepalen van een streefwoordenschat bij elk thema is nog niet gebeurd, maar er zijn concrete plannen om daar gericht aan te werken.

- Alle leerdomeinen komen in verantwoorde onderlinge verhouding aan bod. Zo krijgen de kleuters voldoende gelegenheid tot spreken. Dit gebeurt tijdens de geleide activiteiten en bij het vrij spel, bij het hoekenwerk,... Indien nodig wordt de uitspraak en zinsbouw door de kleuterjuf verbeterd, zonder de spreekdurf af te remmen. De leerkrachten wenden een correct taalgebruik aan.
- Luisteren komt aan bod bij het onthaal, bij voorlezen, bij het geven van gerichte opdrachten, bij poppenspel en toneelspelen ... Al naargelang de klas is de onthaalhoek eerder in ruimte beperkt waardoor de kleuters geprangd zitten.
- Er is aandacht voor boeken. In de mate van het mogelijke wordt de boekenhoek aangepast aan het actuele thema. Daartoe wordt een beroep gedaan op de inbreng van ouders en de gemeentelijke bibliotheek, ... Een knusse, uitnodigende, aangename en sfeervolle boekenhoek komt weinig voor. Het aanmaken van eigen prentenboeken die een neerslag kunnen zijn van wat in de klas gebeurt, behoort niet tot de schoolcultuur.
- Voorbereidend schrijven komt onder andere aan bod via het verantwoord aanbieden van groot- en kleinmotorische oefeningen. Er is de nodige aandacht voor symbolen en pictogrammen.
- Uit het GOK-actieplan blijkt dat heel wat aandacht besteed wordt aan de taalontwikkeling van de kleuters. Zo worden acties gevoerd rond de kaspop en zijn er verteltassen die mee naar huis mogen. Praatplaten worden aangewend en klasoverschrijdende activiteiten zorgen ervoor dat de spreekdurf wordt gestimuleerd. De leerlingen van de lagere afdeling komen vertellen, voorlezen en poppenkast spelen.
- Via het kleutervolgsysteem wordt de taalontwikkeling van de kleuters nauwkeurig opgevolgd. Via een rapport worden de ouders op de hoogte gebracht van de vorderingen op dat gebied.
- In de derde kleuterklas wordt bij alle kleuters een genormeerde toets afgenomen.
- Het team wordt recent meer en meer geconfronteerd met kleuters bij wie de thuistaal niet het Nederlands is.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststelling

- Op enkele schaarse uitzonderingen na worden in de drie kleutergroepen identieke thema's behandeld. Deze zijn deels gebaseerd op de jaarkring. Ook thema's die dicht aansluiten bij de leefwereld van de kleuters komen aan bod. Op die manier is er een gevarieerde themakeuze.
- De ouders worden op de hoogte gebracht van het actuele thema. Via een themabrief vernemen zij onder andere welke materialen de kleuters mogen meebrengen naar de klas.
- Via regelmatig overleg zorgen de kleuteronderwijzers ervoor dat de moeilijkheidsgraad binnen de thema's gradueel wordt opgebouwd.
- Bij de planning wordt ook hier voornamelijk gesteund op het Ontwikkelingsplan. Per ervaringssituatie worden activiteiten, dominante ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen (leerplan 1998) geselecteerd. In de planning wordt eveneens het hoekenaanbod opgenomen.
- Concrete en operationele lesdoelen worden niet meer genoteerd.
- Om te bewaken dat alle leerplandoelen aan bod komen, worden deze per thema aangestipt. Veelal worden de leerplandoelen ervaren als te algemeen en moeilijk leesbaar opgesteld. Momenteel is deze controle nog niet geheel sluitend zodat moeilijk kan nagegaan worden in hoeverre de leerplandoelen gerealiseerd worden. De kleuterjuffen beschikken over een jaaroverzicht van de ontwikkelingsaspecten per thema.

- De verschillende leerdomeinen komen wel in een correcte onderlinge verhouding aan bod. Er gelden afspraken betreffende het gebruik van kalenders en borden. Er zijn eveneens doelenfiches (ontwikkelingsdoelen, leerplandoelen) opgesteld voor de inrichtingen van speelhoeken, de speeltuigen, het fietsen, de kalenders, ...
- Via waarnemingen in de klas, het organiseren van leerwandelingen en het binnenhalen van experts, getuigt de klaspraktijk van een gevarieerd en levensecht aanbod.
- Uit het klasbeeld is niet altijd het actueel thema af te leiden en de hoeken zijn niet altijd even uitdagend of uitnodigend ingericht.
- Volgens de kleuteronderwijzers beschikken zij over voldoende speelleermateriaal. Er is wel een tekort aan bergruimte waardoor diverse zaken in de klas zelf gestapeld worden. Naar verluidt beschikt de kleuterafdeling recent over iets meer financiële mogelijkheden.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststelling

- Uit de resultaten van genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem en de eindtoetsen georganiseerd door de koepel, kan het team aantonen dat de leerplandoelen voor Nederlands grotendeels gerealiseerd worden.
- Daar waar vorig schooljaar de resultaten van een centrale toets voor een tweetal onderdelen ietwat tegenvielen, zocht het team naar mogelijke oorzaken. Deze bevestigden de resultaten verkregen via het leerlingvolgsysteem.
- Gegevens uit het vervolgonderwijs zijn eerder vaag en onvolledig en geven dan ook weinig aanleiding tot het bijsturen van de onderwijspraktijk.
- De teamleden maken gebruik van onderwijsleerpakketten om de leerplandoelen te realiseren. Zij vertrouwen erop dat de aangeboden leerinhouden dekkend zijn voor de leerplandoelen. Zij staan wel voldoende kritisch tegenover de gebruikte methodes en vullen deze aan indien blijkt dat bij bepaalde leerdomeinen er onvoldoende resultaat wordt geboekt.
- De leerkrachten beschikken meestal over jaarplannen die gebaseerd zijn op de gebruikte onderwijsleerpakketten. Er zijn weinig schoolafspraken betreffende de dag- of weekplanning. Het formuleren van operationele lesdoelen is geen verworvenheid.
- Het team investeert veel in het spellings- en leesonderricht. Via het leerlingvolgsysteem worden de vorderingen voor spelling nauwkeurig opgevolgd en wordt het onderwijsaanbod aangepast indien de resultaten dat eisen. Voor lezen worden deze resultaten op schoolniveau recent minder opgevolgd, maar zijn er diverse initiatieven die aantonen dat er een onverminderde aandacht voor is: tutorlezen komt in de loop van het schooljaar in de plaats van niveaulezen, er is de mogelijkheid van partnerlezen, er zijn leesfiches en er is boekpromotie.
- Boekpromotie wordt gevoerd door onder andere het maandelijks bezoek aan de bibliotheek, het voorlezen in enkele klassen, het stimuleren van lezen, het bespreken van boeken, ... Er zijn wel grote verschillen merkbaar in het inrichten van de klasbibliotheken.
- De andere leerdomeinen komen min of meer in een correcte onderlinge verhouding voldoende aan bod maar de aandacht voor de domeinen luisteren en spreken is bij diverse teamleden eerder intuïtief. Leerlingen krijgen al naargelang de titularis spreekbeurtmogelijkheden en kansen tot spontaan spreken. De meestal frontale klasopstelling stimuleert dit echter niet. Bij de geobserveerde lessen bleek afhankelijk van de leerkracht dat het onderwijs sterk leerkrachtgestuurd is waardoor leerlingen minder kansen krijgen tot het formuleren van hun ideeën en meningen.
- Bij de GOK-acties zijn initiatieven opgenomen zoals de poëzieateliers, de voorleesweek en de boekenweek.

- De informatie naar de ouders via het schoolrapport is eerder onevenwichtig opgesteld. Zo wordt op jaarbasis het domein spreken nooit geëvalueerd. Er zijn geen afspraken in welke mate de diverse leerdomeinen in elk rapport dienen geëvalueerd te worden waardoor deze evaluatie weinig ontwikkelingsgericht is. Voor Nederlands zijn deze gegevens uitsluitend cijfermatig. De school heeft wel een weging opgesteld voor de punten op jaarbasis. Dit document is nog gebaseerd op het vorige leerplan en ook hier ontbreekt het domein spreken.
- De resultaten die leerlingen behalen voor het leergebied Nederlands zijn bepalend voor het verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs.

4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

Vaststelling

- Tekort schooldoorlichting juni 2008 dat dient weggewerkt tegen 1 september 2011: “In de lagere afdeling kan het team niet aantonen dat alle leerplandoelen en eindtermen voor wereldoriëntatie in voldoende mate worden gerealiseerd. Er zijn te weinig afspraken over het gebruik van de leerplannen en de eindtermen om het totale onderwijsaanbod te plannen, invulling te geven en te bewaken.”
- Het team stelde een prioriteitenplan op om het tekort binnen de opgelegde termijn te kunnen wegwerken.
- De leerkrachten zijn gestart met het aanduiden per thema van overkoepelende doelen en bestaansdimensies. Op die manier worden naar verluidt eventuele overlappingsen en hiaten voorkomen. Tevens zal aangetoond worden dat alle leerplandoelen gerealiseerd worden. Daarnaast wordt op een turflijst met fluor aangeduid welke leerplandoelen aan bod moeten komen per leerjaar.
- Het team wendt nu een basismethode aan waarbinnen andere onderwijsleerpakketten en eigen werkstructuren aan bod kunnen komen.
- Het al dan niet formuleren van concrete lesdoelen naast de leerplandoelen bij de dagelijkse planning is leerkrachtafhankelijk.
- Er zijn nog geen sluitende schoolafspraken over de uitstappen en leerwandelingen en de ruimte- en tijdskaders.
- Het rapport van de leerlingen geeft een globaal evaluatiecijfer voor wereldoriëntatie weer. Op die manier worden de diverse vaardigheden binnen de leerdomeinen niet geëvalueerd. Momenteel ontbreekt een schoolvisie over evaluatiemogelijkheden binnen dit leergebied, waardoor de klemtoon blijft liggen op de resultaten van kennisverwerving.
- De resultaten die leerlingen behalen voor het leergebied wereldoriëntatie zijn niet bepalend voor het verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs.
- Het tekort is nog niet volledig weggewerkt.

4.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Vaststelling

- Tekort schooldoorlichting juni 2008 dat dient weggewerkt tegen 1 september 2011: “In de lagere afdeling kan het team niet aantonen dat alle leerplandoelen en eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate worden gerealiseerd. Er zijn te weinig afspraken over het gebruik van de leerplannen en de eindtermen om het totale onderwijsaanbod te plannen, invulling te geven en te bewaken.”

- Het team stelde een prioriteitenplan op om het tekort binnen de opgelegde termijn te kunnen wegwerken. Een werkgroep werd samengesteld met als opdracht het inrichten van een muzomediaklas.
- Er werd een muzocoach aangesteld die 2/24 per week vrij geroosterd wordt. Tijdens een eerste lesuur bespreekt hij met een klastitularis de muzoactiviteit en tijdens het tweede lesuur assisteert hij de klastitularis in de klas bij de uitwerking. Een tweetal leerkrachten werden reeds op die wijze begeleid en waarderen het initiatief. Bedoeling is dat de teamleden dit binnen afzienbare tijd op eigen kracht kunnen realiseren. Een eerste evaluatie is voorzien in januari/februari 2011.
- Daarnaast beschikken de teamleden over een muzische leerlijn met leerplandoelen per domein. Hierop worden de doelen die aan de orde kwamen, aangestipt. Dit document fungeert als bewakingsinstrument.
- Bij de dagplanning wordt de nodige aandacht besteed aan beschouwen en creëren. Leerplandoelen en meer concrete lesdoelen worden hier geformuleerd.
- Bij de langetermijnplanning zijn er grote verschillen. Zo beschikt niet iedereen over jaarplannen per domein. Een leerkracht beschikt reeds over een volwaardig jaarplan met een evenwichtige benadering van de verschillende domeinen. Daarbij beschikt hij over een pakket uitgewerkte lessen met verwijzingen naar leerplandoelen.
- Het is nog niet duidelijk in hoeverre momenteel alle domeinen in een voldoende mate aan bod komen.
- In hoeverre leerplandoelen van muzische vorming kunnen geïntegreerd worden in andere leergebieden zoals Nederlands, Frans, wereldoriëntatie, ... werd nog niet grondig nagegaan.
- In de meeste klassen beperkt men zich tot het inrichten van het minimum aantal lestijden (drie) die door het leerplan wordt gesuggereerd om de doelstellingen te realiseren.
- De rapportering naar de ouders toe is gering en geeft weinig de ontwikkeling van de leerlingen weer. Er zijn geen afspraken over een evenwichtige rapportering. Uit de weging op jaarbasis blijkt dat niet alle domeinen in alle graden aan bod komen.
- De resultaten (zowel procesmatig als productgericht) die leerlingen behalen voor het leergebied muzische vorming zijn niet bepalend voor het verkrijgen van het getuigschrift basisonderwijs.
- Het tekort is nog niet volledig weggewerkt.

4.6 Lager onderwijs: leren leren

Voldoet

Vaststelling

- Zeer recent is het team gestart met een inventarisatie van wat in elke klas aan bod komt om de eindtermen leren leren te kunnen nastreven. Op een personeelsvergadering werd reeds aandacht gevraagd voor dit thema. In het prioriteitenplan van de school is de uiteindelijke realisatie van een leerlijn gekoppeld aan de eindtermen pas voorzien in het schooljaar 2011-2012.
- In de klassen zijn reeds verschillende initiatieven merkbaar die verwijzen naar het nastreven van de betreffende eindtermen: visualisatie van denkstrategieën aan de klaswand, het aanwenden van spelling- en leerstrategieën uit de methodes, een schrijfstrategie, syntheseplaten voor Nederlands en wiskunde, geïndividualiseerde hulpmiddelen, bronnenmateriaal, ...
- Daarnaast wordt aandacht besteed aan hoe lessen en taken kunnen voorbereid en/of geleerd worden via onder andere toetswijzers, een onthoudboekje, ...
- De schoolagenda van de leerlingen kan beschouwd worden als een mogelijk werkinstrument, maar daar zijn nog geen duidelijke schoolafspraken over opgesteld.

- Er is aandacht voor het aanwenden van bronnenmateriaal en het raadplegen van naslagwerken, maar het komt nog niet altijd geïntegreerd aan bod. De leerlingen hebben nog niet de gewoonte of de mogelijkheid om spontaan naar deze hulpmiddelen te grijpen.
- Er is nog geen sprake van duidelijke schoolafspraken. Het blijft bij losse initiatieven.
- In de schoolrapporten is er de mogelijkheid om leerhouding, concentratie, orde, netheid, inzet,... te evalueren.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school heeft een prioriteitenplan voor enkele jaren opgesteld. De nascholingen kaderen binnen de schoolprioriteiten. Dit schooljaar hebben de teamnascholingen volgende thema's: het anti-pestbeleid (kadert binnen de GOK-werking), communicatie met ouders (een initiatief van de scholengemeenschap) en muzische vorming.
- Verschillende teamleden schreven zich individueel in voor een nascholing muzische vorming. Sommigen kregen bericht dat deze reeds volzet was. Binnen de school geldt de afspraak dat elk teamlid eenmaal om de drie jaar een nascholing volgt. Op de personeelsvergadering wordt daar dan kort verslag over uitgebracht.
- De voorbije jaren volgden verschillende teamleden nascholingen in functie van de muzische vorming, maar resultaten ervan zijn niet sterk aanwezig op de klasvloer.
- Met de aanstelling van een muzicoach, die vorig schooljaar een intensieve nascholing heeft gevolgd, wenst de school de interne expertise aan te wenden om het leergebied muzische vorming grondig aan te pakken.
- De directie, de gymleerkracht en de zorgcoördinator volgen nascholingen eigen aan hun specifieke opdracht.
- Tijdens de personeelsvergaderingen komen diverse pedagogisch-didactische onderwerpen aan bod waardoor teamleden van elkaar kunnen leren. Hospiteren in de eigen school is hier nog niet verwezenlijkt.
- De pedagogische begeleidingsdienst wordt regelmatig aangesproken om samen met de teamleden de implementatie van leerplandoelen te actualiseren.
- Nieuwe leerkrachten worden door de directie opgevangen en de eigenlijke begeleiding op de klasvloer geschiedt door de klastitularissen. Er is een vademecum voor de beginnende leerkrachten aanwezig en de ondersteuning is voornamelijk vraaggestuurd en afwisselend formeel/ informeel.
- De beroepsbekwaamheid van de teamleden wordt onder meer nog bevorderd via de contacten met de GON-begeleiders, de CLB-medewerkers, de andere externe ondersteuners en het begeleiden van stagiairs van de lerarenopleiding.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Via het kleuter- en leerlingvolgsysteem houdt het team de nodige observaties, de resultaten van genormeerde toetsen en eventueel bijkomende gegevens bij gedurende de schoolloopbaan van de kinderen.
- In de kleuterafdeling geven de observaties een duidelijk en gedetailleerd beeld van de totale ontwikkeling van de kleuter. In de derde kleuterklas wordt van alle kleuters een genormeerde toets afgenomen. Indien de resultaten dat eisen, wordt voor kleuters die het nodig hebben extra begeleiding voorzien. Op het einde van het schooljaar wordt een schoolrijpheidstoets afgenomen van de kleuters waarvan de klastitularis niet volledig zeker is over de mogelijke slaagkansen in het eerste leerjaar. De informatie wordt tijdens een formeel overleg besproken met de leerkracht van het eerste leerjaar. Indien nodig worden reeds van bij het begin van het schooljaar zorgverbredende maatregelen genomen om leerlingen van het eerste leerjaar extra te begeleiden. Het is zeer uitzonderlijk dat er leerplichtige kleuters zijn.
- Door de recente, weliswaar beperkte instroom, van niet-Nederlandstalige kleuters, zien de kleuterjuffen zich genoodzaakt om meer specifieke taalondersteuning te geven. Een aantal ervan zijn voorzien via de acties binnen het GOK-beleid. Het team is echter wel nog zoekende naar adequate oplossingen voor deze problematiek.
- De kleuterafdeling ontvangt amper drie lestijden (GOK-uren) extra ondersteuning van een zorgjuf. Concreet betekent dit dat elke kleutergroep gedurende slechts een lestijd per week gebruik kan maken van deze faciliteit. De zorgjuf neemt dan de klasgroep over, zodat de titularis meer ondersteunende activiteiten kan leiden met kleuters die er nood aan hebben. Voor de jongste kleuters kan de titularis eveneens rekenen op de hulp en inzet van de kinderverzorgster. Wanneer zij er is, kan de kleuterjuf ook meer aandacht besteden aan de kleuters die extra taalondersteuning nodig hebben. Het zorgbeleid in de kleuterafdeling wordt door de directie gecoördineerd.
- In de lagere afdeling worden driemaal per jaar genormeerde toetsen voor spelling, lezen en wiskunde afgenomen. Daarnaast worden op meer informele basis leerlingobservaties bijgehouden in een schrift, op losse blaadjes,... De resultaten kunnen, samen met de dagelijkse klasresultaten aanleiding geven tot klassikale bijstellingen of meer geïndividualiseerde interventies.
- Tijdens het multidisciplinair overleg (MDO) worden de resultaten van de leerlingen besproken. Indien nodig wordt een hulptraject uitgestippeld. Uit de verslaggeving van de MDO's blijkt dat de klastitularissen de hoofdverantwoordelijke blijven van het zorgbeleid en zij binnen hun klasorganisatie de nodige aandacht dienen te besteden aan differentiatiemogelijkheden. Lesroosters worden indien nodig zo opgesteld dat een leerling de lessen van een leergebied kan volgen in een hogere of lagere klas. Het werken met sticordimaatregelen is hier aanvaard en de school staat open voor GON-leerlingen.

- Tijdens het MDO worden duidelijke afspraken genoteerd over wie wat doet en wanneer. De evaluatie ervan gaat door tijdens een volgend overleg. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor het zorgbeleid in de lagere afdeling.
- Tijdens haar opdracht van 13/24 lestijden biedt zij klasinterne en -externe ondersteuning aan. Deze ondersteuning wordt in alle klassen georganiseerd. Omdat de nood het hoogst is in de eerste graad ligt daar het overwicht met 6,5 lestijden.
- Aangezien de groepsgrootte in de tweede en derde graad de 20 leerlingen niet overtreft, stelt de inspectie zich de vraag in hoeverre de lestijden voor extra ondersteuning niet flexibeler en/of billijker over de kleuter- en de lagere afdeling kunnen verspreid worden. Op die manier kan vlug en doelgericht gereageerd worden indien niet-Nederlandstalige kinderen worden ingeschreven.
- Zoals uit de GOK-acties blijkt, heeft de school ook de nodige aandacht voor de socio-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Er worden initiatieven genomen zoals het pestbeleid en het leren communiceren in conflictsituaties.
- Een beperkt aantal leerlingen ontvangen buiten de schooluren logopedische ondersteuning. Een vrijwilligersorganisatie werkt binnen de school mee aan taalactivering voor anderstaligen.
- De school heeft goede en regelmatige contacten met de externe hulpverleners.

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

Onder impuls van de nieuwe directie werd het GOK-actieplan grondig aangepakt. Na een uitgebreide en grondige zelfevaluatie werden de nodige bijstellingen gerealiseerd. Op die manier werd het tekort uit het vorige doorlichtingverslag ("Er is geen planmatige aanpak van de GOK-werking zoals bepaald in het Decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I, d.d. 28/06/2002. Het engagement wordt te weinig gedragen door alle teamleden. De GOK-acties dragen weinig bij tot de versterking van het professioneel draagvlak van de school.") weggewerkt.

Op korte tijd heeft de directie bij alle teamleden klasbezoeken afgelegd. Deze mondden uit in een positief en stimulerend verslag. Met iedereen werd een functioneringsgesprek gevoerd.

Het beleid van de school heeft duidelijk oog voor het welbevinden van alle schoolparticipanten en is sterk betrokken bij het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs. Indien zich problemen voordoen, wordt kort op de bal gespeeld en samen met de betrokkenen naar oplossingen gezocht. De infrastructurele problemen worden ter harte genomen en opgevolgd.

De expertise en de inzet van de verschillende teamleden wordt gewaardeerd.

De gezamenlijke doelgerichtheid van het team is onder impuls van het schoolbeleid groeiende. Schoolafspraken worden opgevolgd. Sommige afspraken dienen verder geformaliseerd. Zo dient er onder andere duidelijkheid geschapen bij de weekplanning en de aanwending van de lestijden in de kleuterafdeling.

In korte tijd is de directie erin geslaagd het vertrouwen van het schoolteam te verkrijgen.

In de informatiebrochure/schoolreglement van het schooljaar 2010-2011 stelt de school dat enkel peuters die zindelijk zijn, kunnen instappen in de school. Hierdoor creëert de school een bijkomende toelatingsvoorwaarde die niet wettelijk is. Deze passage dient verwijderd te worden uit het schoolreglement.

Alhoewel het team reeds heel wat inspanningen heeft geleverd om actuele terminologieën te gebruiken in haar documenten, komen er sporadisch nog enkele verouderde termen in voor: aanpassingsklas, taal i.p.v. Nederlands, ...

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling komen alle leerdomeinen in een verantwoorde onderlinge verhouding aan bod. Er gelden afspraken rond aangebrachte begrippen en via overleg wordt gezorgd voor een graduele opbouw.
- De lagere afdeling kan aan de hand van een aantal outputgegevens aantonen dat de leerplandoelen/eindtermen voor Nederlands grotendeels gerealiseerd worden.
- Het team analyseert de resultaten van genormeerde toetsen en toetsen van de koepel. Bijsturingen worden indien nodig uitgevoerd.
- In alle klassen wordt gerichte aandacht besteed aan leren leren.
- De school heeft volgend tekort uit de vorige schooldoorlichting geremedieerd: "Er is geen planmatige aanpak van de GOK-werking zoals bepaald in het Decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I, d.d. 28/06/2002."

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Diverse werkdocumenten tonen aan dat de kleuteronderwijzers meer en meer vertrouwd raken met het koppelen van activiteiten aan de geldende leerplandoelen.
- De geplande interventies voor kinderen met problemen zijn duidelijk en ontwikkelingsgericht opgesteld.
- Het kleutervolgsysteem geeft een duidelijk en veelal gedetailleerd beeld over de ontwikkeling van de kleuter.
- De klastitularis blijft de verantwoordelijke voor de eerstelijnszorg in de klas. Er is een degelijke en weloverwogen klasexterne en/of -interne ondersteuning.

Wat betreft het algemeen beleid

- De school onderneemt via een prioriteitenplanning de nodige stappen om de tekorten uit het vorige doorlichtingverslag weg te werken.
De teamnascholingen zijn geënt op de schoolprioriteiten.
- Onder impuls van de directie wordt de professionaliteit en de gelijkgerichtheid van de teamleden versterkt.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Om de begeleidende opdracht van de muzocoach te intensifiëren, kan overwogen worden om de ondersteunende klasopdrachten per graad aan te bieden waardoor meer interventies mogelijk zijn.
- Schoolafspraken omtrent tijd- en ruimtekaders, leerwandelingen, de aanwending van de lestijden, het noteren van de kortetermijnplanning, ... formaliseren.
- Het opstellen van de leerlijn leren leren vlugger afwerken dan oorspronkelijk gepland.
- In de lagere afdeling meer gerichte aandacht besteden aan het leerdomein spreken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Bij het ontwikkelen van de langetermijnplanning voor muzische vorming kunnen andere leergebieden erbij geïntegreerd worden.
- De plannings- en bewakingsdocumenten zodanig uitwerken dat zij zowel een verantwoordingsdocument als een werkinstrument zijn.

Wat betreft het algemeen beleid

- De GOK-lestijden worden best meer geclusterd. De lestijden voor extra ondersteuning kunnen flexibeler en billijker over de kleuter- en lagere afdeling verspreid worden.
- Het coördineren van de zorg over de beide niveaus kan tot de opdracht van eenzelfde teamlid behoren.
- De klasinrichting en -aankleding in de kleuterafdeling kan uitdagender en meer uitnodigend.
- Via de schoolrapporten een completer beeld geven van de ontwikkelingen van de leerlingen.
- De informatiebrochure/schoolreglement conform de voorschriften uitwerken.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Tekort schooldoorlichting juni 2008 dat dient weggewerkt tegen 1 september 2011:
"In de lagere afdeling kan het team niet aantonen dat alle leerplandoelen en eindtermen voor wereldoriëntatie en muzische vorming in voldoende mate worden gerealiseerd."

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen
of nastreven van de attitudinale eindtermen voor

wereldoriëntatie

muzische vorming

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2011** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Luc Kyot

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: